

Del 5: Hviledagen

Taler: Niklas R. B. Slettevoll

Dato: 4.12.2022

I Norge er vi heldige som har en dag i uka som er litt roligere enn alle andre dager, nemlig søndag. Helligdagsfreden er en del av vår kulturarv og går flere århundrer tilbake. Likevel ligger det noe dypere i det fjerde bud enn det som er nedfelt i norsk lov.¹ Hviledagen peker nemlig både bakover til det Jesus allerede har gjort på korset, men også framover mot den evige hvilen alle troende skal få være en del av i det evige liv.^{2 3}

At Gud har gitt oss en lov som sier at vi skal hvile, sier både noe om vår Gud, men også noe om oss mennesker. Det sier oss at vi har en god Gud som ønsker det beste for oss, og det sier oss at vi trenger hjelp til å huske å hvile og til å vite hvordan vi best oppnår det. For ofte er det dessverre sånn at hvilen nærmest glipper mellom fingrene våre, når vi fyller opp våre ledige stunder, som helligdager og ferier, med aktiviteter som ofte tapper oss for energi og vender fokuset vekk fra Gud.

Hviledagens innhold kan hovedsaklig deles inn i tre ting: **hvile, fellesskap og tilbedelse av Gud**. Den første mest åpenbare av disse, **hvile**, kommer tydelig fram i selve budet: «Seks dager skal du arbeide og gjøre all din gjerning, men den sjuende dagen er sabbat for Herren din Gud. På den dagen skal du ikke gjøre noe arbeid». Dessverre definerer vi ofte «hvile» som «fri fra min

¹ **2 Mos 20,8:** Husk hviledagen så du holder den hellig. Seks dager skal du arbeide og gjøre all din gjerning, men den sjuende dagen er sabbat for Herren din Gud. På den dagen skal du ikke gjøre noe arbeid, verken du, din sønn eller din datter, din tjener eller din tjenestekvinne, din buskap eller den fremmede som bor innenfor dine porter. For på seks dager dannet Herren himmelen og jorden, havet og alt som er i dem, og Han hvilte på den sjuende dagen. Derfor velsignet Herren sabbatsdagen og helliget den.

² **Matt 11,28-29:** «Kom til Meg, alle dere som strever og bærer tunge byrder, og Jeg vil gi dere hvile! Ta Mitt åk på dere og lær av Meg, for Jeg er mild og ydmyk av hjertet, og dere skal finne hvile for sjelene deres.»

³ **Hebreerbrevet 4,9:** «Derfor gjenstår det en sabbatshvile for Guds folk. For den som er kommet inn til Hans hvile, har også selv fått hvile fra sine gjerninger, slik Gud hvilte fra sine.»

daglige jobb der hvor jeg har fast ansettelse» eller noe lignende, også jobber vi likevel med andre ting. Vi rydder hjemme, pusser opp, fikser hagen osv. Og selv om vi ikke fyller dagen med slike «arbeidsaktiviteter», så kanskje gjør vi andre energikrevende aktiviteter, som en hard treningsøkt. Alle disse tingene kan være både nyttige og givende, men vi må spørre oss om det egentlig er hvile. Vi skal ikke lage oss rigide regler som gjør hviledagen til en slitsom byrde slik de skriftlærde gjorde, men vi må huske på at hvilen skal være en hjelp til å leve i frihet, slik at vi kan hente oss inn igjen og leve gode liv.⁴

Hviledagen er også en dag for fest og høytid, og da trenger man **fellesskap**. Dette var viktig i det gamle testamentets tid, og det fortsatte inn det nye testamentet.^{5 6 7} Hvilen er med andre ord ment å åpne opp for og frigjøre oss til at vi kan sette til side søndagen for fellesskap med andre troende. Ikke bare med familien, men med den lokale forsamlingen, menigheten.⁸ Det betyr at vi skal prioritere søndagsgudstjenesten over andre ting.

Den tredje tingen som hviledagen skal fylles med er **tilbedelse av Gud**. Denne dagen er spesielt tilsidesatt for at vi skal tilbe Gud. Alle de andre dagene har vi mulighet til å jobbe og streve med alle våre ting, men denne ene dagen er innviet for at vi skal kunne rette blikket oppover til Gud.⁹ Og på søndager blir gudstjenesten et viktig sted hvor dette skjer, ikke bare ved å løfte hendene i bønn og lovsang, men også ved å ta imot kristen forkynnelse.

I et samfunn som preges av at man litt etter litt går vekk fra flere av de kristne grunnverdiene vår nasjon er bygget på, er det viktig for oss å lære oss å holde hviledagen høyt mens samfunnet fortsatt er tilrettelagt for det. Man ser hvordan folk behandler denne dagen, hvordan de jobber på søndagene, og man kan spørre seg: Hvorfor vil folk lage seg et sånt slit? Hvis man ikke tilber Gud og er trofast mot Ham, så ender man med å dyrke seg selv i stedet for Ham. Da blir hviledagen nok en dag innrettet mot våre jordiske byrder. Men Jesus vil sette deg fri. Han vil gi deg hvile. Og hviledagen er en demonstrasjon av dette evangeliet.

⁴ **Mark 2,27:** «Sabbaten ble til for menneskets skyld, ikke mennesket for sabbatens skyld.»

⁵ **3 Mos 23,3:** *I seks dager skal arbeidet gjøres, men den sjuende dagen er det sabbat med høytidelig hvile, en hellig samling.*

⁶ **4 Mos 28,25:** *På den sjuende dagen skal dere ha en hellig samling.*

⁷ **Apg 2,42:** *De holdt hele tiden urokkelig fast ved apostlenes lære, samfunnet, brødsbrytelsen og ved bønnene.*

⁸ **Hebreerbrevet 10,25:** *Og la oss ikke holde oss borte når menigheten vår samles, som noen har for vane.*

⁹ **Salme 92,1-6:** *En salme. En sang for sabbatsdagen. Det er godt å prise Herren og lovsynge Ditt navn, Du, Den Høyeste, å forkynne Din godhet om morgenen, og Din trofasthet hver natt, til tistrenget instrument, til harpe og til rolig musikk på lyren. For Du, Herre, har gledet meg ved Ditt verk. Jeg vil juble over Dine hendes gjerninger. Herre, hvor store Dine gjerninger er! Dine tanker er ufattelig dype.*

SPØRSMÅL TIL ETTERTANKE:

- Har søndagene en spesiell betydning for deg?
- Hvordan holder du hviledagen hellig?
- Hvilke endringer synes du at du bør gjøre i ditt liv for å gi hviledagen det innholdet Bibelen holder fram som viktige for denne dagen?
- Hvordan begrunnes det fjerde bud i 2 Mos 20?
- Hvilke yrker/arbeidsoppgaver er tillatt på sabbaten/hviledagen?
- Bør kristne styre unna yrker/jobber som strengt tatt ikke er nødvendig å utføre på hviledagen?
- Hvorfor tror du kristne feirer hviledag på søndag i stedet for lørdag slik jødene gjorde?

HØR TALEN SOM PODCAST

Scann QR-koden med mobilkameraet ditt eller gå til www.tabernakletoyer.no/podcast.

Podcasten vår er også tilgjengelig på Spotify, Apple Podcasts, Google Podcasts, Amazon Music m.fl. Du finner den ved å søke etter Tabernaklet Øyer.